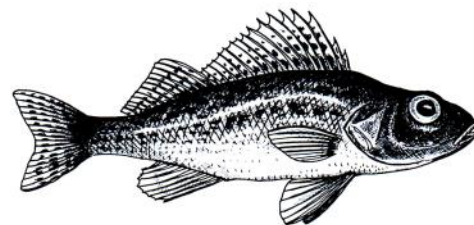
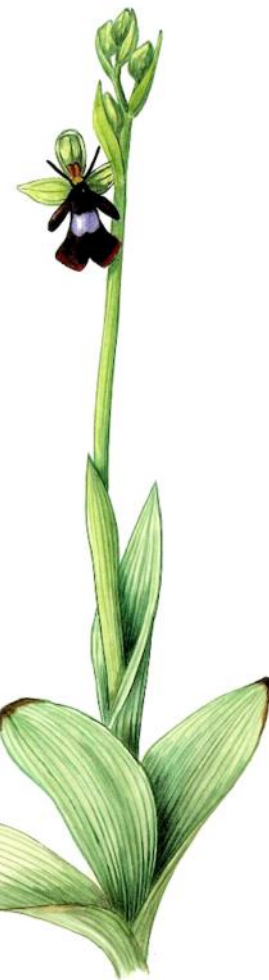
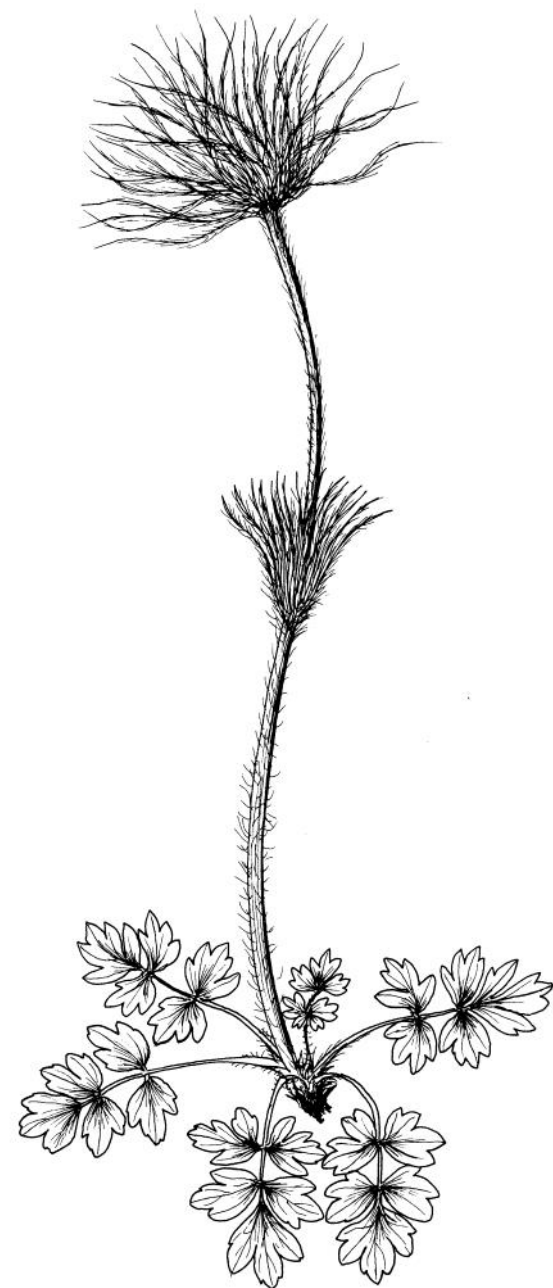

Jens Christian Schou

Blade fra min skitseblok

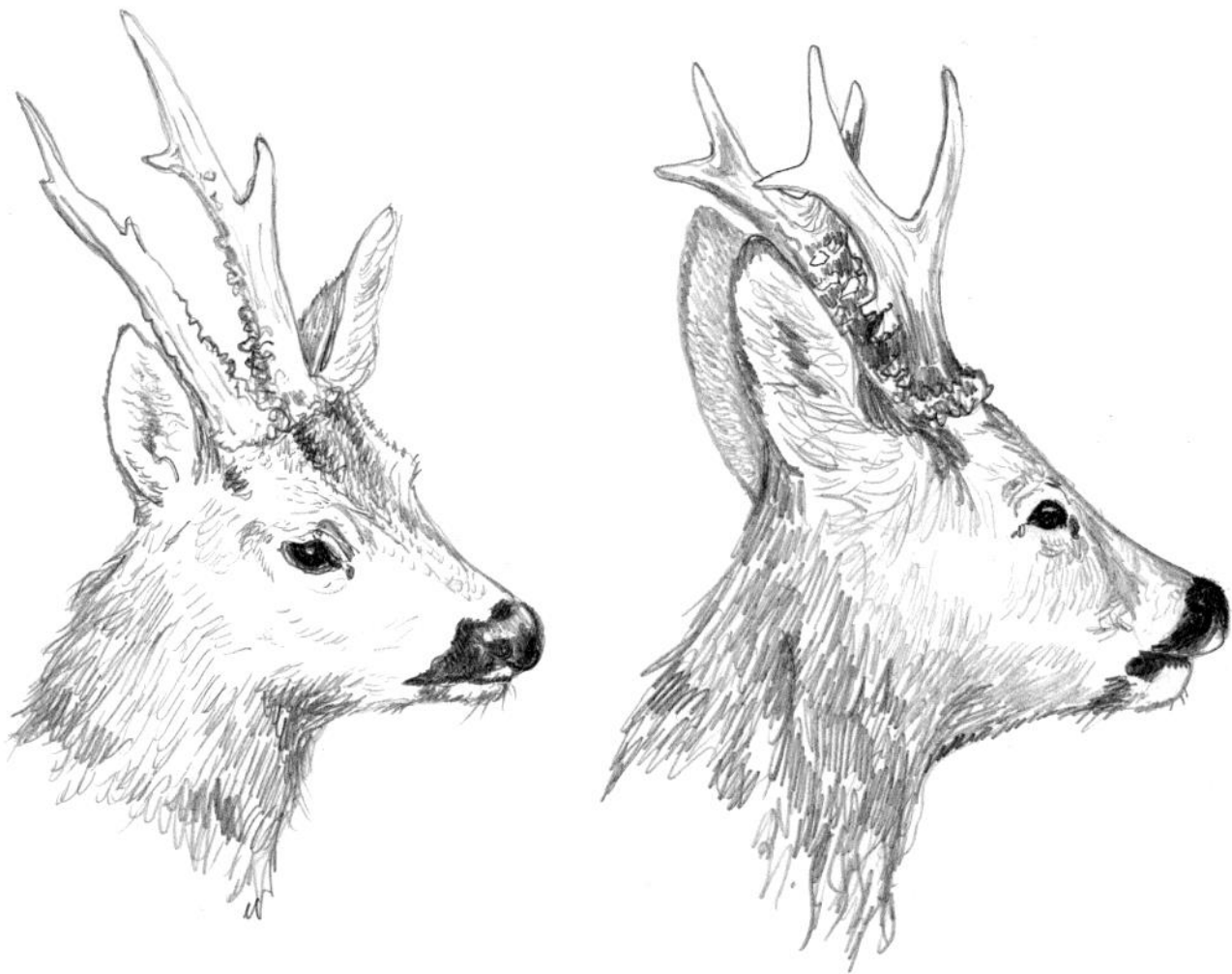

Med mine forældres tilladelse og på Gunnars anbefaling blev jeg medlem af Århus Entomologklub med mulighed for at komme på ekskursioner med kyndige personer rundt om i landet. I 1967, da jeg var 13 år gammel, gik en af turene gik til Sønderjylland med første stop ved Randbøl Hede, hvor vi så en mindre afblomstret bestand af Vår-Kobjælde og senere i en vejkant ved Gasse Skrøp en enkelt busk af Tysk Visse. De to sjældne planter står lysende klart i min hukommelse, men underligt nok husker jeg ikke hvilke sommerfugle, vi fandt. Måske var interessen ved at skifte fra sommerfugle til planter?

Vår-Kobjælde er en utrolig smuk plante, der desværre ser ud til at være på vej ud af den danske flora. Jeg har tegnet den mange gang og til meget forskellige formål. Akvarellen yderst til venstre blev brugt som logo for et tysk internetbaseret plantebestemmelsesprogram, mens tuschtegningerne indgik i bogværker.

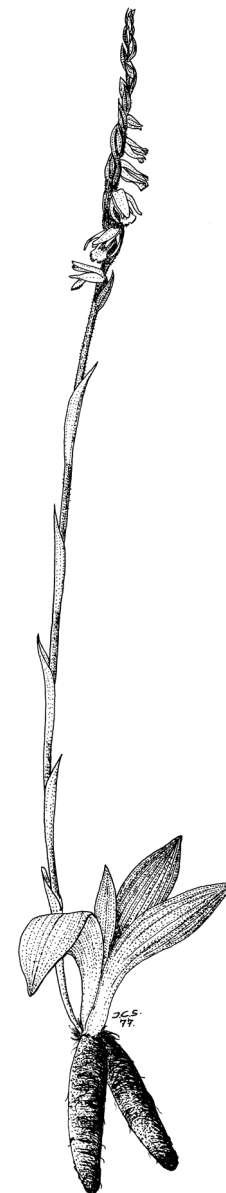

Blyantskitser af råbukke i det tidlige forår. Den tykke vinterpels er ved at blive skiftet ud og sidder i store totter.

Særdeles stærk råbuk i sommerdragt, akvarel.

Akvarel fra Krogårdsløkken ved Rønne Goldbane.

Historien om Skrueaks i Danmark er ligesom for flere andre overdrevsorkidéers vedkommende ganske sørgelig. Arten har været fundet ved Åbenrå, et par steder på det sydligste Sjælland og på Falster. På Thurø Rev ved Svendborg var der i 1923 ca. 100 planter, men antallet skrumpede hurtigt til kun én i 1979 og den er ikke set her siden. På Bornholm forekom den tidligere flere steder omkring Rønne og på et overdrev nord for Neksø.

Skrueaks tegnet efter herbariebelæg fra Thurø Rev.

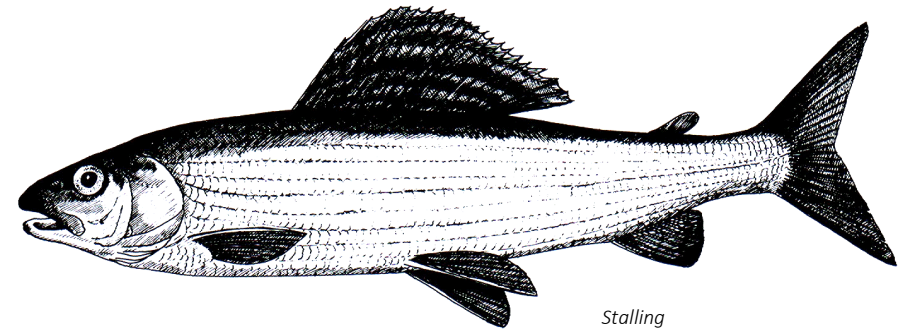

Der var andet end vandplanter under overfladen

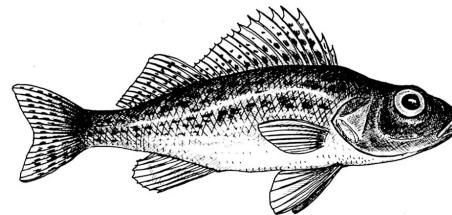
Mit venskab med Bjarne førte hurtigt til mere tegnearbejde hos Bio/consult Aps., og amter, naturhistoriske foreninger og Skov- og naturstyrelsen ville fortsat have tegninger. Nu var det ikke kun planter, der skulle tegnes, men alle mulige organismer og til vidt forskellige formål.

I perioden fra 1988 til 1995 var der især efterspørgsel på sort/hvide tusch tegninger til brug i rapporter, så de let kunne kopieres og stadig stod pænt og skarpt. Farvetryk var dyrt dengang, og når jeg en sjælden gang fik mulighed for at male i farver, var det hovedsageligt illustrationer til informationstavler og udstillinger.

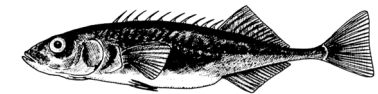
Fiskene blev for en stor del tegnet efter fotografier fra akvarier eller fra felten, hvor fisken typisk lå på siden i en bakke, og hvor finnerne blev forsøgt bredt ud, så formen kunne ses.

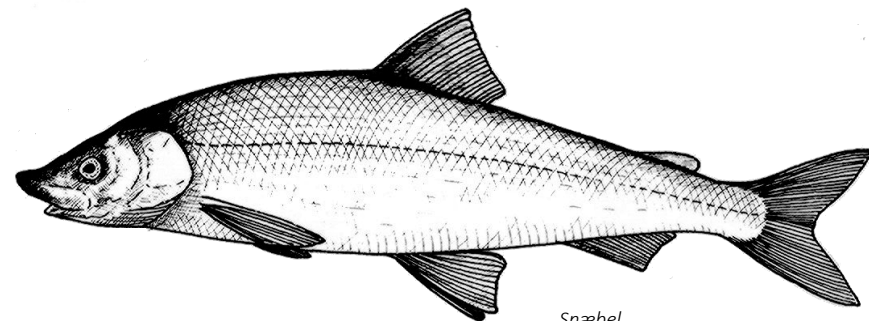
Stalling

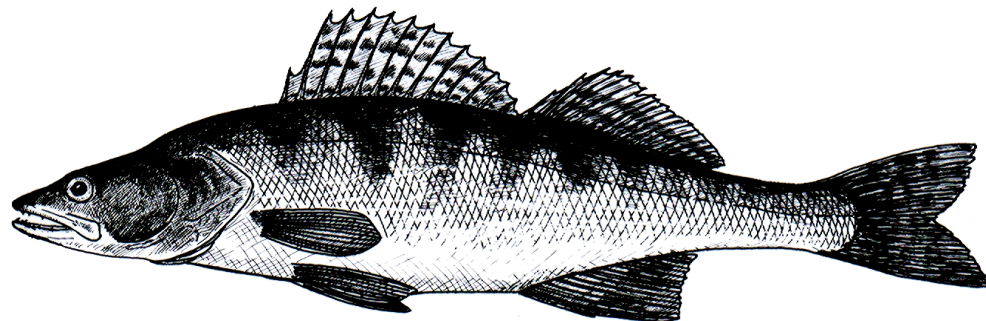
Hork

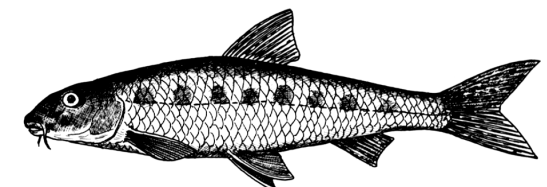
Nipigget Hundestejle

Snæbel

Sandart

Grundling

Eventyr på "Ønskeøen"

Eketorp borg på det sydøstlige Öland er opført omkring år 300 e.Kr. i Romersk Jernalder. Den cirkulære borg har oprindeligt været tænkt som en tilflugtsborg i urolige tider, men senere blev den med forskellige ændringer til en fast boplads, der med en pause fungerede frem til omkring år 1300 e.Kr.

"Ønskeøen" - hvilket herligt navn for den svenske ø Öland der har alt, hvad hjertet kan begære af kalktålende vækster og meget andet. Desværre kan jeg ikke selv tage æren for at have fundet på kælenavnet, der vist nok oprindeligt stammer fra en studerende ved Ferskvandsbiologisk Laboratorium ved Københavns Universitet.

Det var nu heller ikke ligefrem det navn, der var i tankerne, da familien den 29. juni 1992 for første gang vandrede ad den rødlig grusvej ind mod den delvist genopførte jernalderborg Eketorp. Det havde været varmt i en længere periode, og alvaret vest for borgen var afsvedet og gulligt. For hver skridt vi tog udenfor vejen, lød der en knasende lyd, som gik vi på cornflakes. Et sted stod en lille gruppe af blom-

strede Ridder-Gøgeurt mellem nogle stenblokke, men ellers var der ikke meget at se. Selvfølgelig var borgen med dens rekonstruerede huse var derimod en oplevelse. De gamle husdyracer var til stor underholdning for børnene, og især en plettet gris der gentagne gange drillede en ko ved at rykke i dens tøj vakte jubel.

Tilbage ved bilen undrede det os at se måske tredive Sandrandøjer sidde og suge på vores bil og tagboks. Hvorfor var lige præcis vores bil særligt tiltrækkende, når der var andre biler på P-pladsen, godt nok var det en Fiat 127 - men alligevel.

Forklaringen fik vi da vi kom tilbage til det lejede sommerhus i baghaven til et hus på Ekvägen i Färjestaden. Bilen

Sandrandøje (Hipparchia semele)

parkerede vi som dagen før i skyggen under et par gamle ege, og herfra dryppede der honningdug - altså sukkerholdige ekskrementer fra bladlus ned på bilen. Den nye coating var en klistret omgang, men nu den var der, kunne jeg jo ligeså godt se efter, om den ikke også ville tiltrække natsommerfugle, og det gjorde den selvfølgelig men kun helt almindelige dyr.

Det var også Per, der selvfølgelig "ganske sensationelt" fandt Firfliget Stjernebold på Klim Bjerg. Stjernebolde er som gruppe let genkendelige ved deres form. De er ikke almindelige, nogle af dem endda meget sjældne.

Der findes omkring 3000 såkaldte storsvampe i Danmark, dvs. svampe med et frugtlegeteme større end ti millimeter. Hertil kan lægges mindst ligeså mange mikrosvampe, så der er rigeligt at tage fat på.

Mørk Stjernebold

Firfliget Stjernebold

Dværg-Stjernebold

Stilket Stjernebold

Frynset Stjernebold

Kødet Stjernebold

Blade fra min skitseblok – viser de mange facetter af tegneren og naturfotografen Jens Chr. Schous arbejde ved siden af lærergerningen. Illustrationerne er udført i nær tilknytning til egne bøger om botanik og Danmarks natur samt et utal af opgaver for andre. Forfatteren beretter levende om de mange naturoplevelser sammen med fagfæller og familien og om omstændighederne, der oprindeligt førte ham frem til tegneriet. "Akvarellerne fastholder oplevelsen og skønheden derude, og gengivelse af arterne i sort streg fremkalder den nødvendige præcision for sikker identifikation af arterne" fortæller Jens Chr. Schou.

